84(4Беи)6
П65

ПРАМЕНЬЧЫК СОНЦА
Ў ДУШЫ МАЁЙ

ТВОРЫ ЛІТАРАТАРАЎ ПРЫДРУЦКАГА КРАЮ

ПРАМЕНЬЧЫК СОНЦА
Ў ДУШЫ МАЁЙ

ТВОРЫ ЛІТАРАТАРАЎ ПРЫДРУЦКАГА КРАЮ

БЕЛЫНИЧСКАЯ
ЦЕНТРАЛИЗОВАННАЯ СИСТЕМА

Мінск
"БелФранс"
2005

УДК 821.161.3-1
ББК 84 (4 Бел)-5
П 69

Укладальнік
Мікола Падабед

Праменьчык сонца ў душы маёй: тв. літара-
П 69 тараў Прыдруцкага краю / уклад. М. Падабед. –
Мн.: БелФранс, 2005. – 143 с.

ISBN 985-6425-29-8.

Змест зборніка складаюць творы паэтаў і празаікаў Бялыніцкага раёна. Тэматыка іх творчасці самая разнастайная – любоў да Бацькаўшчыны, замілаванне роднымі краявідамі, асэнсаванне гісторыі і чалавечага жыцця, каханне...

Адрасуецца аматарам літаратуры.

УДК 821.161.3-1
ББК 84 (4 Бел)-5

ISBN 985-6425-29-8

© Падабед М., укладанне, 2005
© Афармленне. "БелФранс", 2005

Змітрок Марозаў

Храм

Я збудаваў свой храм са слоў прыгожых,
Нібы з цаглін, апаленых агнём...
Было ў тым храме вусцішна і гожа
Завейнай ноччу, навальнічным днём.

Свае пачуцці, мары і памкненні
За сцены храма я не адпускаў,
А слухаў толькі музыку натхнення,
На мітусню ж увагі не звяртаў.

Але аднойчы ноччу Шляхам Млечным
Сышоў, як прывід, старац да мяне:
"Твой храм — турма, а ты ў ім — вязень вечны"
Пачуў я ціхі голас, як у сне.

"Зямлі ты зрокся, чалавеча мілы,
Не чуеш стогнаў гоняў і бароў.
Каму касіць? Каму араць? З магілаў
Ты не падымеш песняй плугароў".

Быў гэты вырак, як пад сэрца ножык,
Як перуновы стрэл сярод зімы...
Я зруйнаваў свой храм са слоў прыгожых
І абрабіў пад жыта дол нямы.

Рунець яму ціхмяным днём асеннім,
Шаптацца жыту з ветрам веснавым...
Мае ж пачуцці, мроі і памкненні
Над ім паплачуць дожджыкам жывым.

– Асцярожна трэба, – паспачувала яго суседка. – І ўсё ж – якая прыгажосць!

Здаецца, кожны з пасажыраў у гэты момант уявіў, як дзесьці ля ракі золкі вецер перастуквае галінкамі вербалозу. А коцікі ўсё роўна цягнуць свае шапачкі ўверх. Там сонейка. Промнямі сваімі яно распраўляецца з пякучым снегам. У такім разе гавораць і пра ваду, што халодная яна, як той лёд. Вада аблізвае галінкі-пруцікі ўсё вышэй і вышэй, падбіраючыся да коцікаў. Але хутка ледаход скончыцца і вада стане палонніцай берагоў. Толькі цяпер вось вельмі цяжка дабірацца да гэтых камячкоў-пушынак, пяшчотна празваных у народзе коцікамі...

Выходзячы на чарговым прыпынку з аўтобуса, дзяўчына прымацавала ля пярэдніх дзвярэй адну галінку. – Гэта ўсім вам, – кінула яна на развітанне. І коцікі паехалі з намі.

Аб аўтарах

Наталля Батракова

Нарадзілася ў 1964 годзе ў г.п. Бялынічы. Скончыла Бялыніцкую сярэднюю школу № 2, Гомельскі дзяржаўны інстытут інжынераў чыгуначнага транспарту. Жыве і працуе ў Мінску. Аўтар зборнікаў вершаў "Состояние души", "Сто сорок жизненных мгновений", раманаў "Территория души", "Площадь согласия".

Ала Войлакава

Нарадзілася ў 1953 годзе ў в. Гарадзішча Магілёўскага раёна. Скончыла Магілёўскі бібліятэчны тэхнікум імя А.С.Пушкіна. Працавала бібліятэкарам Бялыніцкай цэнтральнай раённай бібліятэкі. Метадыст Бялыніцкага раённага цэнтра культуры. Аўтар слоў шасці песенных кампазіцый. Друкуецца ў перыядычных выданнях.

Дзмітры Галушкін

Нарадзіўся ў 1989 годзе ў в. Нежкаў. Вучань 10 класа Вішоўскай сярэдняй школы, член школьнага літгуртка "Світанак". Друкаваўся ў раённай газеце "Зара над Друццю".

Вольга Данілава

Нарадзілася ў 1985 годзе ў в. Навасёлкі Бялыніцкага раёна. Студэнтка Магілёўскага дзяржаўнага педагагічнага універсітэта імя А.Куляшова. Вершы друкаваліся ў раённай газеце "Зара над Друццю".

Васіль Дзеравяшка

Нарадзіўся ў 1948 годзе ў в. Запакулле Бялыніцкага раёна. Скончыў інжынерны факультэт Беларускага аграатэхнічнага універсітэта. Працаваў галоўным інжынерам калгаса, дырэктарам пчалярскай фірмы "Меліса", больш за дваццаць гадоў – у радакцыі бялыніцкай раённай газеты "Зара над Друццю". Друкуецца ў перыядычных выданнях.

Наталля Івулёва

Нарадзілася ў 1992 годзе ў г.п. Бялынічы. Вучаніца 7 класа Бялыніцкай сярэдняй школы № 2. Друкуецца ў раённай газеце "Зара над Друццю".

Эдуард Ігнатовіч

Нарадзіўся ў 1936 годзе ў в. Пражэктар Запольскага сельсавета. Працаваў у жывёлагадоўлі. Вершы друкаваліся ў абласной газеце "Магілёўская праўда", у раённай газеце "Зара над Друццю".

Міхась Карнечанка

Нарадзіўся ў 1954 годзе ў в. Болін, што на Краснапольшчыне. Скончыў філалагічны факультэт Белдзяржуніверсітэта. Намеснік рэдактара бялыніцкай раённай газеты "Зара над Друццю". Аўтар кніг "Дачка волі", "Галоўчын", "Вочы гісторыі". Некаторыя яго п'есы пастаўленыя тэатральнай студыяй "Валянцін" Магілёўскага гарадскога цэнтра культуры (рэжысёр – заслужаны работнік культуры Беларусі В.І.Ермаловіч). Член літаб'яднання "Натхненне".

Таццяна Клімава

Нарадзілася ў 1963 годзе ў в. Заполле Бялыніцкага раёна. Скончыла Магілёўскі дзяржаўны педінстытут імя А.Куляшова. Працуе на раённым вузле паштовай сувязі. Друкуецца ў раённых, абласных і рэспубліканскіх перыядычных выданнях.

Мікола Козыраў

Нарадзіўся ў 1936 годзе ў в. Забалоцце Машчаніцкага сельсавета. Скончыў Магілёўскі педінстытут. Настаўнічаў у родных мясцінах, а апошнія гады свайго жыцця – у Ланькаўскай базавай школе. Вершы друкаваліся ў рэспубліканскіх газетах і часопісах, мясцовым друку. Памёр у 1991 годзе.

Андрэй Кунцэвіч

Нарадзіўся ў 1979 годзе ў г. Магілёве. У 1997 годзе скончыў Бялыніцкую сярэднюю школу № 1, у 2002 годзе – факультэт журналістыкі Белдзяржуніверсітэта. Загадчык аддзела пісьмаў рэдакцыі бялыніцкай раённай газеты "Зара над Друццю".

Зміцрок Марозаў

Нарадзіўся ў 1954 годзе ў пас. Язбы Крупскага раёна Мінскай вобласці. Пасля сканчэння Беларускай сельскагаспадарчай акадэміі працаваў аграномам у Бялыніцкім раёне, другім сакратаром Бялыніцкага райкама камсамола. Каля дзесяці гадоў з'яўляўся намеснікам старшыні літаб'яднання пры бялыніцкай раённай газеце "Зара над Друццю". Працуе ў Міністэрстве сельскай гаспадаркі і харчавання Рэспублікі Беларусь. Выдаў 20 кніг паэзіі і прозы для дарослых і дзяцей, аўтар першага ў еўрапейскай літаратуры вянка вянкоў санетаў "Апакаліпсіс душы". Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі і Федэрацыі прафсаюзаў Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры.

Алена Матрашылава

Нарадзілася ў 1989 годзе ў г. Выру, Эстонія. Вучаніца 10 класа Вішоўскай сярэдняй школы, член школьнага літгуртка "Світанак". Друкуецца ў раённай газеце "Зара над Друццю".

Александр Мельнікаў

Нарадзіўся ў 1936 годзе ў в. Васількі Бялыніцкага раёна. Скончыў Ленінградскі дзяржаўны медыцынскі інстытут, працаваў урачом у Магілёве. Аўтар паэтычных зборнікаў "Спасибо, жизнь", "Три слова", "Земля надеется", "Избранное". Памёр у 1999 годзе.

Васіль Найдзін

Нарадзіўся ў 1944 годзе ў в. Бярозаўка Бялыніцкага раёна. Скончыў Магілёўскі дзяржаўны педінстытут. Доўгі час працаваў у раённай газеце "Зара над Друццю". Жыве ў Мінску. Творы друкаваліся ў рэспубліканскіх выданнях, гучалі па радыё. Аўтар гумарыстычных зборнікаў "Мужчынскія сакрэты", "Аддаю вам", "Сустрэнемся ў Барселоне".

Мікола Падавед

Нарадзіўся ў 1937 годзе ў в. Пожар Клімавіцкага раёна. Ад 1963 года працуе на журналісцкай ніве. Рэдактар бялыніцкай раённай газеты "Зара над Друццю", заслужаны работнік культуры Рэспублікі Беларусь, заслужаны журналіст Саюза журналістаў Беларусі, лаўрэат рэспубліканскага творчага конкурсу гумарыстаў. Аўтар гумарыстычнага зборніка "Мазалі мядовага месяца". Творы друкаваліся ў часопісах "Вожык", "Алеся", "Беларусь", газетах "ЛіМ", "Белорусская нива", "Чырвоная змена" і іншых выданнях.

Пётр Падашэўка

Нарадзіўся ў 1924 годзе ў в. Ількавічы Ланькаўскага сельсавета. Удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, настаўнік-пенсіянер. Вершы друкаваліся ў раённай і абласной газетах.

Алег Пліндоў

Нарадзіўся ў 1923 годзе ў г.п. Круглае. Удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, заслужаны работнік асветы БССР. Аўтар трох паэтычных зборнікаў: "Я б мог погибнуть в сорок третьем ...", "Рукопожатие", "От ставший от стаи". Больш за 10 гадоў узначальваў літаб'яднанне пры раённай газеце "Зара над Друццю". Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Магілёўшчыны (1980 г.). Жыве ў Гомелі.

Міхась Радоўскі

Нарадзіўся ў 1948 годзе ў г.п. Бялынічы. Скончыў факультэт журналістыкі Белдзяржуніверсітэта. Адказны сакратар раённай газеты

"Зара над Друццю". Вершы друкаваліся ў калектыўным зборніку "Галасы Прыдняпроўя", рэспубліканскім, абласным і раённым друку. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Магілёўшчыны (1980 г.).

Рыгор Сарока

Нарадзіўся ў 1936 годзе ў в. Мокравічы Бялыніцкага раёна. Скончыў ваеннае вучылішча, потым Акадэмію імя Маршала Савецкага Саюза Г.К.Жукава. Падпалкоўнік у адстаўцы. Жыве ў Мінску. Аўтар зборнікаў вершаў "Остановитесь, люди, на минутку", "Нежность и грусть".

Уладзімір Серыкаў

Нарадзіўся ў 1929 годзе ў в. Норкі Чэрыкаўскага раёна ў сям'і настаўнікаў. Працаваў у рэдакцыі бялыніцкай раённай газеты, настаўнікам, інспектарам райана. Друкаваўся ў рэспубліканскай, абласной і раённай перыёдыцы. Шэраг вершаў пакладзены на музыку. Больш за 10 гадоў узначальваў літаб'яднанне "Натхненне" пры раённай газеце "Зара над Друццю". Лаўрэат літаратурнай прэміі Ленінскага камсамола Магілёўшчыны (1980 г.).

Сяргей Скамейка

Нарадзіўся ў 1989 годзе ў г.п. Бялынічы. Вучань 10 класа Бялыніцкай сярэдняй школы № 1. Друкуецца ў раённай і абласной газетах. Пераможца дзіцячых рэспубліканскіх конкурсаў юных літаратараў. Захапляецца бардаўскай песняй.

Віктар Сухараў

Нарадзіўся ў 1936 годзе ў в. Галоўчын Бялыніцкага раёна. Скончыў Магілёўскі дзяржаўны педінстытут. Чвэрць стагоддзя працаваў у бялыніцкай раённай газеце "Зара над Друццю". Вершы друкаваліся ў перыядычных выданнях.

Марыя Трапалава

Нарадзілася ў 1949 годзе ў в. Хвойна Ланькаўскага сельсавета. Настаўніца Цяхцінскага комплексу школа-сад. Кіраўнік школьнага паэтычнага клуба "Летуценні". Друкуецца ў раённай газеце "Зара над Друццю".

Віктар Хайратовіч

Нарадзіўся ў 1934 годзе ў в. Сінін Магілёўскага раёна. Працаваў майстрам, начальнікам участка ў Бялыніцкай ПМК-241. Член Саюза пісьменнікаў Беларусі. Аўтар паэтычных зборнікаў "Сонца на кельме", "Зямныя колеры і гукі". Працяглы час узначальваў літаб'яднанне "Натхненне" пры раённай газеце "Зара над Друццю". Памёр у 1991 годзе

Аляксей Чарны

Нарадзіўся ў 1970 годзе ў г.п. Бялынічы. Скончыў ПТВ-217. Пра-
цуе цесляром-бетоншчыкам у ПМК-241. Друкуецца ў раённай газе-
"Зара над Друццю".

Рыгор Яўсееў

Нарадзіўся ў 1942 годзе ў в. Барок Лебедзянкаўскага сельсавета
Бялыніцкага раёна. Скончыў Магілёўскі педінстытут. У 1964–1971 га-
дах працаваў у раённай газеце "Зара над Друццю". Аўтар зборнікаў
сатыры і гумару "Верабей пад воблакам", "Гатовая рэпка", "Велікая
лыжка", "Мох на бярвенні", "Шаравая бліскавіца" і інш. Член Саюза
пісьменнікаў Беларусі. Памёр у 2004 годзе.

Змест

Зміцер Марозаў

Храм 5
Апошняе каханне 6
*** Начнога неба каляіна... 7
*** Не называй мяне прыгожай... 8
Да людзей 9
*** Мінаюць веі і дажджы... 10

Васіль Дзеравянка

Чаўны лотаці 11
Ачышчэнне 12
Матчына песня 13
Малая радзіма 14
Казулі 15
Млечны Шлях 16
Кветка папараць 17
Адраджэнне 18
Прыкметы 19
Размова з выраем 20
Вехіры 21
Падранак 22
Бялынічы 23
Поле 24
Жаўна-вешчуніца 26

Уладзімір Серыкаў

Помнік 27
Маці 28
*** Адзвінелі бомбы ліхалецця... 29
Францішку Скарыну 30
Лось 31
Мужнасць 32
Нясвіж 33
Зялёным дубочкам стаяць 34
Роздум 35

Міхась Радоўскі

Стэфанова 36
Дома 37

[illegible] ... 38
*** [illegible] ... 39
*** [illegible] ... 40
[illegible] ... 41
*** [illegible] ... 42
*** [illegible] ... 43

[illegible]

Як сувой ... 44
Цмок пад антонаўкай ... 45
Эх, вясна! ... 46
Адзейчы апаўночы ... 47
"Спецыяліст" ... 48

[illegible]

Крынкі ... 49
Чырвоны васілёк ... 50
Вёска майго дзяцінства ... 51
Памяці маці ... 52
Размова пра мову ... 53

[illegible]

Радзіма ... 54
Ключы ... 55
Дзеці вайны ... 56
*** Ледзь неба займецца на дзень ... 57
Друць ... 58
*** А жыта ўжо не палавее ... 59

Мікола [illegible]

Слова ... 60
*** Не трэба слоў, не трэба слёз ... 61
*** Мінулай восенню ў нядзелю ... 62
*** Кажуць, некалі. Друць ... 63
*** Завязаўшы вузел на вадзе ... 64
*** Сцяною бор стаіць вячысты ... 65

[illegible]

Партызанскі лес ... 66

[illegible]

*** Пожелтевшие листья ... 67
Картина января ... 68

Скрыпач ... 69

Вольга Данілава

Мова ... 70
Трыялет ... 71
*** Жнівень. Вечар. Зоркі... ... 72
*** Горыч. Слёзы. Адзінота... ... 73
Пралескі ... 74

Андрэй Кунцэвіч

*** Раніцой сцюдзёнаю вадзіцай... ... 75
*** Пакідае наш край чарада жураваў... ... 76
На беразе ... 77

Алег Пліндаў

Всех не расцелую... ... 78
Солдатское спасибо ... 79
Я бы мог погибнуть в сорок третьем... ... 80
Фронтовые дороги ... 81
Не сдамся! ... 82
Голубизна ... 83
Мое поколение ... 84
Наливай, старшина! ... 85

Пётр Падашэўка

Лета ... 86
Расінка ... 87

Аляксандр Мельнікаў

*** Вот и родимая изба... ... 88
*** Ты пригласи меня к огню... ... 89
Липа ... 90
*** Спасибо, жизнь, что я рожден... ... 91
Пижма ... 92
*** Лишь ветром Родины должно... ... 93
*** Я уже за себя не боюсь... ... 94

Віктар Сухараў

Голас маці ... 95
*** Зямля Беларусі, як родная маці ... 96
*** З пакатага узгорка ... 97
У гаі ... 98

Эдуард Ігнатовіч

На исходе лета 99
В сентябре 100
Поле 101

Рыгор Сарока

Соседка 102
Сухая речка 103
Нищий 104
Молитвы моего отца 105
Яблоня цветет 106

Наталля Батракова

*** Не жди меня и не печалься... 107
*** Белая птица парит в вышине... 108
*** Найти подтекст... 109
*** Безгрешных нет... 110

Марыя Трапалава

*** Годы промчались так быстро... 111
*** Золотистые нити дождя... 112
Берегите друзей 113

Сяргей Скамейка

Любы край 114

Дзмітры Галушкін

*** У маёй матулі свята... 115

Алена Матрашылава

*** Беларусь – радзімая старонка!.. 116

Наталля Івулёва

*** Этот стол среди берез 117

Міхась Карнечанка

Тэрарыст паняволі. Гумарэска 118
Пачастунак для кар'еры. Гумарэска 120

Мікола Падавед

Залатая жыла. Гумарэска 124

Стаханавец. *Гумарэска* 125
Мядовы месяц пасля разводу. *Гумарэска* 126

[illegible]
Пераменлівы сэрвіс. *Гумарэска* 129
Коцікі 132

Аб аўтарах 134

Літаратурна-мастацкае выданне

ПРАМЕНЬЧЫК СОНЦА
Ў ДУШЫ МАЁЙ

Творы літаратараў Прыдруцкага краю

Укладальнік **Падабед Мікола**

Рэдактар
Марыя Кавальчук

Карэктар
Марыя Ігнаценка

Тэхнічны рэдактар
Сяргей Даўгалаў

Мастак
Віталь Катовіч

Макетаванне
Наталя Апанасевіч

Падпісана да друку 05.12.05. Фармат $60 \times 90^{1}/_{16}$. Папера афсетная
Гарнітура Ариал Сyr. Ум. друк. арк. 9,0. Наклад 1000 паасобнікаў
Замова № 79.
МГА "БелФранс". ЛВ № 02330/0131560 от 11.05.05.
220007, Мінск, вул. Ляўкова, 19
Паліграфічнае выкананне НВК "Тэхналогія".
220007, Мінск, вул. Ляўкова, 19

Змест зборніка складаюць

творы паэтаў і празаікаў Бялыніцкага раёна.

Тэматыка іх творчасці самая разнастайная —

любоў да Бацькаўшчыны, замілаванне роднымі

краявідамі, асэнсаванне гісторыі

і чалавечага жыцця, каханне...

ISBN 985-458-127-6
9 789854 581279